

OSNOVNI SUD U PODGORICI, kao prvostepeni, parnični, sudije Senka Danilović, rješavajući u pravnoj stvari **tužioca Kujačić Milka** iz Nikšića ul. Trebješka br. 16 koga zastupa Kovačević Predrag adv. iz Nikšića, Trg Slobode br. 19, protiv tuženih **JU Media Mont D.o.o.** iz Podgorice, ul. 13 jul bb i **Nonković Snežane**, zaposlene kod I tuženog, oboje tuženih zastupa Nebojša Asanović adv. iz Podgorice, radi naknade štete, v.s. 15.000 eura, nakon glavne i javne rasprave zaključene dana 02.03.2006.godine u prisustvu tužioca, punomoćnika tužioca, II tužene, te punomoćnika oba tužena **donio je dana 31.03.2006.godine**

P R E S U D U

DJELIMIČNO SE USVAJA tužbeni zahtjev u odnosu na I tuženog, pa se obavezuje I tuženi da tužiocu na ime naknade štete zbog pretrpljenih duševnih bolova, a zbog povrijedjenih prava ličnosti usled sadržaja objavljenog u dnevnom listu "Dan", dana 25.06.2005. godine isplati iznos od 8.000 eura sa pripadajućom zateznom kamatom počev od 31.03.2006.godine kao dana presudjenja, pa do konačne isplate, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude.

OBAVEZUJE SE I tuženi da tužiocu naknadi troškove postupka, u iznosu od 383,90 eura a u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude.

Tužbeni zahtjev mimo usvojenog u stavu I dispozitiva presude u kom je tužilac tražio po istom osnovu iznos od još 7.000 eura u odnosu na I tuženog se **ODBIJA KAO NEOSNOVAN**.

Tužbeni zahtjev u odnosu na II tuženu u cijelosti se **ODBIJA KAO NEOSNOVAN**.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac je u tužbi naveo da je dana 20.06.2005.godine posao pismo dnevnim novinama "Dan", sa molbom da ga objave, a povod je bio veliki telefonski račun koji je dobio zbog pozivanja kontakt kluba "Bojana" iz Podgorice čiji je oglas bio objavljen u dnevnom listu "Dan", i pozivajući koji je pretrpio štetu od 5.200 eura. Razlog zbog koga se obratio I tuženom je bio da želi upoznati javnost sa svojim problemom, te upozori druge da ne budu prevareni na isti način. U svom pismu je izričito je naglasio da želi da ostane anoniman, te da se njegovo ime ne objavljuje. U subotu dana 25.06.2005.godine objavljeno je preuredjeno pismo tužioca preko skoro čitave stranice pod naslovom "Zbog dame pod šifrom 511 Telekomu dužan 5.205,59 eura". Tekst je potpisala drugotužena kao njegov autor. U čitavom tekstu autor ne pominje ime tužioca označavajući ga kao nikšićanina čije su ime i prezime poznati redakciji, ali na istoj strani je objavljen faksimil cijelog telefonskog računa tužioca sa svim njegovim podacima uključujući i ime i prezime, adresu, telefonski broj itd. Nakon objavljivanja navedenog teksta tužiocu se život iz korijena promijenio. Penzioner od 65 godina koji je živio mirnim životom, udovac, otac 3 djece koji imaju svoje porodice, odjednom je postao predmet ismijavanja. Komšije i prijatelji, čak i bliski rođaci počeli su da ga prozivaju, da zbijaju šale na njegov račun, pa je sa svima prekinuo komunikaciju. Više nije imao sa kim da popriča, da se prošeta, da se posavjetuje. Zbog toga je trpio i još uvjek trpi jake psihičke bolove, izgubio je i apetit, a pati i od nesanice, pa je usled svega ozbiljno razmišlja da napusti svoj rodni grad i kuću, a penzionerske dane provede negdje gdje nikoga ne poznaje. Predložio je da sud usvoji tužbeni zahtjev kao u dispozitivu presude pri čemu je ostao i u završnom izlaganju, a troškove postupaka je tražio po AT.

Punomoćnik tuženih je u odgovoru na tužbu naveo da osporava tužbeni zahtev u cijelini, da je tužilac sam tražio da tuženi objavi tekst jer je želio da upozna javnost sa svojim problemom kao da i njegov primjer upozori druge na ponašanje kontakt kluba "Bojana", da ne bi i oni bili prevareni na isti način. Takodje je činjenica da je tužilac predao tuženom račun da bi isti bio objavljen kao dokaz visine telefonskog računa. Ako je tužilac želio potpunu anonimnost nije smio predati račun tuženom da isti bude objavljen, i ako je predao račun ne vodeći računa da su na njemu njegovo ime i prezime, ne mogu mu biti krivi tuženi zbog sopstvene nepažnje. Drugotužena nije decidno ni jednom riječju pomenula ime i prezime tužioca. Činjenica je da je objavljeni tekst istinit i da je vjerno prenijeto izlaganje tužioca, a ni sam tužilac ne negira sadržaj objavljenog teksta. Tuženi odgovaraju samo za tačnost prenijete informacije. U svemu su postupili po zakonu o medijima i novinarskom kodeksu, u njihovim radnjama nema protivpravnosti i zbog svih navedenih razloga predlažu da se tužbeni zahtjev u odnosu na oba tužena odbije kao neosnovan. Troškove postupka tražili su po AT.

U dokaznom postupku sud je pročitao tekst objavljen u dnevnom listu "Dan", dana 25.6.2005.godine pod naslovom "Zbog dame pod šifrom 511 Telekomu dužan 5.205,59", saslušao tužioca u svojstvu parnične stranke, te drugotuženu u svojstvu parnične stranke. Nakon savjesne i brižljive ocena svih dokaza zasebno i svih dokaza zajedno kao i na osnovu rezultata celokupnog postupka sud je odlučio kao u dispozitivu odluke, i za svoju odluku daje sledeće obrazloženje:

U tekstu objavljenom u dnevnom listu "Dan", dana 20.06.2005.godine opisuje se dogadjaj vezan za Nikšićanina čije ime i prezime se ne pominju i navodi da je žrtva teške prevare operaterke zaposlene u kontakt klubu "Bojana". Taj Nikšićanin je 8.05.2005.godine pozvao taj kontakt klub i upitao za oglas pod šifrom 513, a operaterka mu je predložila šifru 511, navodeći mu da pozive plaća osoba pod pomenutom šifrom, da on samo treba da drži otvorenu telefonsku vezu i čeka da ga ta osoba pozove. To je i učinio i tokom sledećih 8 dana razgovarao sa Tanjom, Evom i damom "511" koja se predstavila kao Snežana, rekla da radi u prodavnici u Podgorici, da ima trosoban stan i da je bogata. Kada bi mu se ta Snežana povremeno javila rekla bi da je u prodavnici, da ima posla i da sačeka na vezi, da će mu se javiti, a on je tako čekao satima. Nikšićka pošta bi na svaka 2 sata prekidala vezu, ali bi ga nakon toga neka od radnika "Bojane" pozvala na mobilni telefon da mu kaže da ponovo pozove, jer ako vezu prekine izgubiće red. Sve je to trajalo do 16.05.2003.godine kada su ga pozvali iz Pošte Nikšić, pokazali mu račun i blokirali vezu prema brojevima koji opočinu sa 044 i 045. Kada je vidi koliki je račun 5.205,59 eura, razbolio se od muke.

Nesporno je medju strankama da je tužilac poslao I tuženom pismo u kom je I tuženog obavjestio o predhodno opisanom dogadjaju, te da je želio da se objavljuvaju takvog pisma upozore drugi da ne bi bili prevareni na način kao i on. Takodje je nesporno da sadržina teksta koji je objavljen u dnevnom listu, dana 25.6.2005.godine pod naslovom "Zbog dame pod šifrom 511 Telekomu dužan 5.205,59 eura", koji je potpisala II tužena i u sadržini tog teksta navela da su ime i prezime lica na koje se tekst odnosi poznati redakciji, odgovara sadržini pisma koje je tužilac poslao I tuženom. Takodje je nesporno da je uz tekst koji je potpisala II tužena objavljena i kopija telefonskog računa tužioca sa ličnim podacima tužioca - ime, prezime, adresa, broj telefona.

Sporno je da li ovakav postupak tuženih ima za posledicu štetu na strani tužioca manifestovanu kroz trpljenje duševnih bolova, te da li su tuženi u obavezi takvu štetu tužiocu da naknade.

Saslušan u svojstvu parnične stranke tužilac je naveo da ima 65 godina, da je više od 2 godine udovac, ima troje djece koji žive u Srbiji, a da on sam živi u Nikšiću u porodičnoj kući. Pozivao je broj koji je objavljen u dnevnom listu "Dan" kao broj telefona kontakt kluba "Bojana", i to informativno, da bi sa nekim mogao da popriča. Kada je dobio visoki telefonski račun, i kada je saznao zbog čega je račun tako visok, napisao je pismo redakciji "Dana", a uz pismo poslao kopiju računa da bi dokazao da govori istinu. Poslao je pismo redakciji "Dana" da bi ih obavijestio šta mu se desilo, a sa namjerom da se tako nešto ne desi i nekom drugom. Želja mu je bila da upozori druge, jer je shvatio da su lica iz tog kontakt kluba prevaranti koji pljačkaju narod. Posle dva dana zvala ga je novinarka Nonković Snežana i pitala da li on pristaje da ona to pismo malo prepravljeno objavi u njihovim novinama, našta je on pristao, ali uz insistiranje da se ne objavi njegovo ime i prezime, pa čak ni inicijali, jer je on cio život proveo u Nikšiću i normalno je da nije želio da sredina u kojoj živi, rodbina i djeca saznaju za to.

II tužena saslušana u svojstvu parnične stranke je izjavila da je po prijemu pisma u redakciju pomislila da je tema interesantna, da je pozvala tužioca jer je pismo bilo nečitko i to na broj telefona koji je on naveo u pismu. Tražila je od tužioca da u tekstu koji će objaviti, objavi njegovo ime i prezime, što je on odbio, iznio je svoje razloge, naveo je da je Nikšić mala sredina, da ne želi da se sazna, da mu to sinovi ne znaju, čak je odbio predlog da mu se objave inicijali, te mu je ona kazala da se u njenom tekstu neće pojaviti njegovo ime i prezime, a pomenuto je i ispoštovala. Tako se i desilo, i tekst pošto je napisala dostavila je uredniku, a uz tekst je dostavila i račun koji je tužilac poslao uz pismo redakciji "Dana", ali ona sa objavljuvanjem kopije računa nema ništa, to je posao redakcije, ona nije sugerisala redakciji da se taj račun objavi, a procedura kod tuženog je takva da kada se postupa po nečijem pismu kao što je u konkrentnom slučaju bilo, pismo sa prilozima se čuva 30 dana, i ona je imala obavezu i račun koji je bio prilog pisma da vrati uredniku što je i uradila, nije smela da prekrizi i prešara ništa, ni na pismu ni na računu, ona kao novinar odgovara samo za ono što je u tekstu otkucano a ne i za djelove koji su uokvireni zajedno sa tekstrom.

Iz saglasnih kazivanja tužioca i II tužene kao novinara koji je obradjivao pismo tužioca i na osnovu istog objavio tekst pod naslovom "Zbog dame pod šifrom 511 Telekomu dužan 5.205,59 eura", Sud je utvrdio da je tužilac insistirao da se u tekstu koji će biti objavljen na osnovu njegovog pisma ne pojave njegovo ime i prezime, čak ni inicijali, a što je II tužena i ispoštovala, pa je u drugom pasusu predmetnog teksta i navedeno da su ime i prezime poznati redakciji.

Nesporno je da je uz predmetni tekst koji ne otkriva identitet tužioca objavljena kopija računa sa njegovim ličnim podacima, a na osnovu koje je široka čitalačka publika upoznata sa identitetom Nikšićanina čije su ime i prezime poznati redakciji, a kako to piše u samom tekstu.

Ustav RCG u članu 35 st. 2 jemči slobodu štambe i drugih vidova javnog obavještavanja, a Evropska konvencija o ljudskim pravima u čl. 10 predviđa pravo na slobodu izražavanja, saopštavanja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Međutim ta sloboda informisanja nije apsolutna. I Evropska konvencija o ljudskim pravima daje pravo državi da se miješa u slobodu javnog informisanja, ali pod uslovima definisanim u čl. 10 st. 2 po kom se sloboda čizražavanja može podravnuti formalnostima, uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbednosti, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili drugih prava, sporečavanja otkrivanja obaveštenja dobijenih u povjerenju ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva. Dakle slučajevi ograničenja slobode izražavanja, a koje pravo podrazumijeva saopštavanje

informacija moraju biti predvidjeni zakonom. U konkretnom slučaju Zakon o medijima (Sl.list RCg, br. 51/02 i 62/02), u čl. 4 st. 1 predviđa da se u medijima slobodno objavljuju informacije i mišljenja o pojavama, dogadjajima i ličnostima, poštujući Ustav, zakon i etička pravila novinarske profesije. Sud nalazi da je tuženi objavljujući identitet tužioca (na posredan način kroz objavljivanje kopije telefonskog računa), kao lica vezanog za nesvakidašnji dogadjaj opisan u tekstu "Zbog dame podšifrom 511 Telekomu dužan 5.205,59 eura", grubo povrijedio članom 20 Ustava RCG zajemčeno pravo na privatnost, kao i u čl. 8 Evropske konvencije o ljudskim pravima predviđeno pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života. Naime, u tekstu nije samo objavljen podatak o visini telefonskog računa koji tužilac treba da plati Telekomu RCG, već i uzrok visine iste. Iz teksta proizilazi da je tužilac pozivao kontakt klub "Bojana", iz Podgorice radi ostvarivanja kontakta sa izvjesnim damama, dakle otkriva se vrlo ličan podatak o tužiocu - njegovo nastojanje da putem agencije za posredovanje obezbijedi kontakt sa izvjesnim ženskim osobama. Sud nalazi da je tužilac želio diskreciju što je i sasvim normalno s obzirom da se radi od 65 godina staroj osobi koja je udovac, otac 3 djece, i živi u konzervativnoj sredini koja nema razumijevanja za nešto takvo. Prvotuženi objavljinjem identiteta tužioca upoznaje široku čitalačku publiku, ne samo sa takvom namjerom tužioca, već i realizacijom iste koja ima za posledicu visok telefonski račun. Sud prihvata da je objavljinje predmetnog teksta bio najbolji način da se upozna šira javnost sa neočekivnom posledicom jedne najizgled bezazlene radnje. Upravo je to bila namjera i tužioca kada se obratio prvotuženom poslavši mu pismo o predmetnom dogadjaju, međutim zaštitu tog opšteg interesa prvotuženi je sa istim efektom mogao da obezbijedi i prikrivanjem identiteta glavnog aktera. Propušajući da tako postupi I tuženi je grubo povrijedio privatnost tužioca kao lično - Ustavom i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima zagarantovano pravo pa tužiocu pripada pravo na naknadu štete na osnovu čl. 20 st. 2 Zakona o medijima, jer je I tuženi kao osnivač medija "Dan", objavljinjem ovakvog programskega sadržaja narušio zakonom zaštićeni interes lica (privatnost tužioca) na koje se informacija odnosi.

Sud nalazi da ne postoji odgovornost na strani II tužene. Ona je kao autor potpisala tekst u kom nije objavljen identitet tužioca, u tekstu je navedeno da su ime i prezime poznati redakciji. Sud prihvata odbranu II tužene da ona kao autor može odgovarati samo za sadržinu teksta koji je potpisala, a ne i za prateće sadržaje kao što je konkretno objavljinje fotokopije računa tužioca. Iz tog razloga Sud je odbio tužbeni zahtjev u cijelosti kao neosnovan u odnosu na II tuženu, nalazeći da je stvar uredjivačke politike medija čiji je osnivač I tuženi objavljinje računa uz tekst II tužene, pa iz tog razloga samo I tuženi može biti odgovoran za štetu koja je nastala kao posledica ovakve radnje.

Da bi sud utvrdio da li je predmetni dogadjaj imao posledicu štetu na strani tužioca saslušavao je tužioca u svojstvu parnične stranke i na okolnosti pretrpljenih duševnih bolova. Tužilac je objasnio na dan objavljinja teksta sa kopijom računa samo što nije pao u nesvijest, da bi bio zahvalniji da ga je u tom trenutku neko ubio, nego što mu se to desili, jer je znao šta će mu se desiti nakon toga. Bio je izložen ismijavanju kako javnom, tako i tajnom. Kroz grad je prolazio gledajući ispred sebe, iz kuće je izlazio samo po velikoj potrebi, komšinice su ga provocirale. Do tada komšiluk je bio zavidan prema njemu i njegovoj porodici jer su bili složna porodica koja je služila za ugled i primjer, od tada je prestao da komunicira sa porodicom svoje pok. žene, njena braća i sestre ga više uopšte ne posjećuju, mnogi su mu prijatelji okrenuli ledja, djeca su se od njega distancirala, čak je mislio da izvrši samoubistvo, ali misli da bi to bila veća ljaga za njegovu djecu, pa sada živi pod sedativima.

Sud je povjerovao iskazu tužioca, tužilac je bio vrlo ubjedljiv u opisivanju svog psihičkog stanja nastalog kao posledica opisanog dogadjaja. Sud nalazi da je objavljinje identiteta tužioca kao aktera predmetnog dogadjaja zaista moralno imati za posledicu jake duševne

bolove, kada se ima u vidu da je tužilac udovac, star 65 godina, otac 3 djece, a opšte poznata je činjenica kakve aluzije kod drugih ljudi izaziva ostvarivanje kontakta sa ženskim osobama preko kontakt klubova, te da konzervativna sredina u kojoj on živi nema razumijevanja za takve postupke. Sud nalazi da stanje tužioca nastalog kao posledica objavljivanja njegovog identiteta i upoznavanja široke čitalačke publike sa njegovom privatnošću nije imalo za posledicu ljutnju i neraspoloženje tužioca, a koja stanja ne bi opravdavala dosudjivanje naknade u smislu odredbe iz čl. 200 st. 1 ZOO-a, već da se radi o duševnim bolovima jakog intenziteta i trajanja čije postojanje opravdava dosudjivanje naknade nematerijalne štete.

Prilikom odmjeravanja visine naknade sud je vodio računa o značaju povrijedjenog dobra i cilju kome ova naknade služi. Povrijedjeno lično dobro tužioca - njegova privatnost, je nemjerljiva u novcu, i ne može se uspostaviti odnos ekvivalencije izmedju povrijedjenog ličnog dobra i novca, pa naknada štete nema funkciju kompenzacije, već satisfakcije, nije ni naknada, ni kazna za I tuženog, već činidba zadovoljenja za tužioca. Sud je imao u vidu da tužilac nije javna ličnost. On nije u situaciji da njegove riječi i postupke neizbjegno i pomno prati šira javnost. On je pojedinac koji vodi miran život, i ima pravo da štiti svoju privatnost, te nema obavezu da ispolji bilo kakav stepen tolerancije prema I tuženom koji opisanim propustom i objavljivanjem njegovog identiteta, detalje iz njegovog privatnog života plasira i čini dostupnim brojnoj čitalačkoj publici. Pri tom sud je posebno cijenio da je tužilac opisanom dogadjaju sam obavijestio I tuženog sa dobrom namjerom da se nešto slično ne desi i nekom drugom, ali uz izričit zahtjev da se njegov identitet ne otkirva. Na osnovu svega navedenog sud nalazi da je pravična naknada koja treba da pripadne tužiocu iznos od 8.000 eura, te je obavezao I tuženog da predmetni iznos isplati tužiocu. U preostalom dijelu sud je tužbeni zahtjev odbio kao neosnovan, nalazeći da bi usvajanjem tužbenog zahtjeva iznad iznosa koji je usvojen bilo protivno pravnoj prirodi i društvenoj svrsi naknade nematerijalne štete.

Tužilac je djelimično uspio u sporu. I tuženi ima obavezu da mu naknadi troškove postupka. Troškovi postupka se odnose na sastav tužbe i pristup na 2 održana ročišta po 120 eura, te takse na tužbu i odluku suda po 178,95 eura, što ukupno čini iznos od 717,90 eura. Tužilac je uspio sa 53,47 % usvojenog tužbneog zahtjeva, pa mu i troškovi postupka pripadaju srazmejno uspehu u sporu u iznosu 383,90 eura.

Na osnovu navedenog odlučeno je kao u dispozitivu presude.

OSNOVNI SUD U PODGORICI
31.03.2006.godine

SUDIJA
Senka Danilović s. r.

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Višem суду u Podgorici, a preko ovog суда u roku od 15 dana od dana prijema .

ZTO: Maja Boljević

